

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 : ศึกษาเฉพาะกรณี
ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

นายวรเทพ เชื้อสุนทรโชภณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0698-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

MONEY LAUNDERING ACT B.E.2542 : A CASE STUDY OF A SUSPICIOUS TRANSACTION

Mr. Worathep Chuesunthornsophon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws in Laws

Department of Law

Faculty of Law

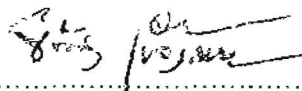
Chulalongkorn University

Academic Year 2001

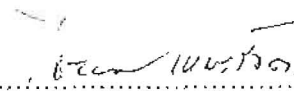
ISBN 974-17-0698-7

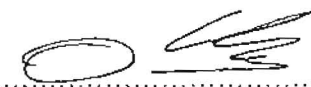
หัวข้อวิทยานิพนธ์ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 : ศึกษา
เฉพาะกรณีธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย
โดย นายวรเทพ เชื้อสุนทรโสณ
สาขาวิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วระพงษ์ บุญโญภาส

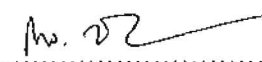
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

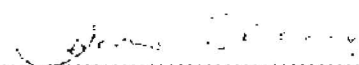

..... คณะบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยติพันธ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์วระพงษ์ บุญโญภาส)

..... กรรมการ
(อาจารย์ถาวร เชาว์วิฑูรต์)

..... กรรมการ
(อาจารย์อรอนพ ลิขิตจิตตะ)

นายวรเทพ เชื้อสุนทรโสมณ : พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 : ศึกษาเฉพาะกรณีธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (MONEY LAUNDERING ACT B.E.2542 : A CASE STUDY OF A SUSPICIOUS TRANSACTION) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญญญาส, 199 หน้า. ISBN 974-17-0698-7

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้สร้างมาตรการสำคัญเพื่อช่วยในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้มีประสิทธิภาพสูงสุด นั่นคือ การสร้างมาตรการในการติดตามเส้นทางการฟอกเงินโดยผ่านกระบวนการรายงาน การบันทึกข้อเท็จจริง และการแสดงตน โดยได้กำหนดหน้าที่ให้กับสถาบันการเงิน สำนักงานที่ดิน และผู้ประกอบการอาชีพหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนในการรายงานธุรกรรมที่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง แก่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หนึ่งในธุรกรรมที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าวคือ 'ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย'

ผลจากการวิจัยพบว่า แม้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้กำหนดลักษณะเบื้องต้นของธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไว้ในมาตรา 3 โดยแบ่งออกเป็นลักษณะต่างๆ ถึง 4 ลักษณะก็ตาม แต่ลักษณะเบื้องต้นดังกล่าวก็ยังไม่สามารถสร้างความชัดเจนหรือให้ความกระจ่างแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งในภาครัฐและเอกชน ส่งผลให้ขาดแนวทางในการใช้ดุลพินิจในการเลือกรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยแก่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และจากการวิจัยกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศต่างๆ พบว่าจะไม่มีการกำหนดลักษณะเบื้องต้นของธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไว้ในตัวกำหนดเช่นประเทศไทย แต่เกิดจากการรวบรวมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำไปเป็นกรณีศึกษาแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจในการรายงาน และจากกรณีศึกษาในต่างประเทศดังกล่าวก็สามารถกำหนดแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้ 4 ประการคือ 1. ความสงสัยในพฤติกรรม 2. การให้ความสำคัญกับธุรกรรมทุกประเภท 3. การสังเกตพิรุณจากพฤติกรรมของบุคคล หรือองค์กรที่ทำธุรกรรม 4. สิ่งบ่งชี้ หรือปัจจัยแวดล้อมอื่น

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ชี้ให้เห็นจุดเด่นของข้อจำกัดข้างต้นและเสนอมาตรการในการสร้างบรรทัดฐานในการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย โดยการกำหนดรูปแบบในการดำเนินการที่เป็นไปได้ของภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งการสร้างความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องซึ่งให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลางในการเก็บรวบรวมและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการศึกษาเพิ่มเติมจากกรณีที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ มาตรการต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด อันส่งผลให้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 สามารถบรรลุเจตนารมณ์อย่างแท้จริง

ภาควิชานิติศาสตร์

สาขาวิชานิติศาสตร์

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนิติศ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

41861222334: MAJOR LAW

KEY WORD: MONEY LAUNDERING/MONEY LAUDERING ACT/SUSPICIOUS TRANSACTION

WORATHEP CHUESUNTHORNSOPHON : MONEY LAUNDERING ACT B.E.2542 : A CASE STUDY OF A SUSPICIOUS TRANSACTION. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESOR VIRAPHONG BOONYOBHAS, 199 pp. ISBN 974-17-0698-7

Money Laundering Prevention and Suppression Act B.E. 2542 (1999) has efficiently established an important criteria to prevent and suppress the money laundering, namely to establish the criteria for tracking down the money laundering route through the process of reporting, the reporting and appearance. The financial institution, the Land Office and the operator who professes business in relation to an operation or a giving of advice in making a transaction that involves investment are imposed a duty to report any transaction in accordance with the conditions stipulated in the Ministerial Regulations to Money Laundering Prevention and Suppression Office. One of such transaction stipulated in the Act is suspicious transaction.

From the research results that Money Laundering Prevention and Suppression Act B.E. 2542 (1999) imposes the basic character of suspicious transaction in Section 3 and divides suspicious transaction into 4 (four) categories, such basic character however cannot be clear established or clarified to any person concerned both the government and public sectors. Consequently, it causes lacking of standard decision to report the suspicious transaction to Money Laundering Prevention and Suppression Office. In addition, from the research of various countries regarding laws on Money Laundering Prevention and Suppression, it results that the basic character of suspicious transaction has not been imposed in the laws as the same as Thailand. However, the work units concerned has collected the character of suspicious transaction has been collected by the work units concerned and has been brought up to any person concerned as the case studies for the benefits to prepare the report. From such international case studies, the preliminary criteria has been developed to use for consideration of the basic characters of suspicious transaction in accordance with Money Laundering Prevention and Suppression Act B.E 2542 (1999). The preliminary criteria are divided into 4 (four) categories: (1) to be suspicious in behavior; (2) paying an attention to any transaction; (3) observation carefully for suspicious behavior of any person or the organization who performs a transaction and (4) particular action or other circumstances and factors.

This Thesis indicates highlights of the foregoing limitations and proposes of the criteria to establish the standard norm in reporting suspicious transaction. The formats of procedure to use for criteria have been imposed to be applicable for both the government and public sectors. It is useful for creation of good relationship between the government and public sectors in develop the person concerned to have a knowledge and understanding about suspicious transaction. The Central Centre has been proposed to establish for the purpose of collection and exchanging any information between the work unit and the organization concerned including the additional studies on the case studies occurred in other countries. The forgoing criteria are useful for reporting suspicious transaction sufficiently and for implementing the intention purposes of Money Laundering Prevention and Suppression Act B.E. 2542 (1999).

Department..... Laws..... Student's signature.....
Field of study..... Laws Advisor's signature.....
Academic year.....2001.....

Wz.
V. Boonyotha

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จและความเมตตาของท่านคณาจารย์ผู้มีพระคุณที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส อย่างสูงที่ให้ความกรุณาสละเวลาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะแนวทางในการพิจารณาปัญหา ตลอดจนให้แนวทางการศึกษาค้นคว้าอันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนตั้งแต่แรกเริ่มจนงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นประธานการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ถาวร เชาว์วิฆารัตน์ และอาจารย์อรพรรณ ลิขิตจิตตะที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย ซึ่งได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมถึงพินิจตรวจสอบเอกสาร เอกสารที่แม้ว่าท่านจะติดราชการไม่สามารถมาเป็นกรรมการสอบได้ แต่ท่านก็ได้ให้ความกรุณาในการให้ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมารดา ซึ่งได้ให้การสนับสนุนในทุกด้านและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษาตลอดมา

ผู้วิจัยขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือทางด้านเอกสารและการหาข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณประสิทธิ์ และคุณนพเก้า ช่วยกอบลาก คุณบุญเลิศ สันต์ดอนวัตร คุณปาริชาติ วิเชียรบุตร คุณกรรณิการ์ เรืองนิติวิทย์ คุณชฎศรัณย์ ธรฤทธิ์ และเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเอื้อเฟื้ออำนวยความสะดวกในทุกๆ ด้านตลอดเวลาที่ผู้ทำวิจัยทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยอภัยยศยไมตรีที่ดีตลอดมา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณมงคล วุฒินากุล คุณไชยันต์ สังขนันท์และคุณกิตติ ไทยสมบูรณ์ ที่คอยเป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมาซึ่งถ้าหากขาดบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงไม่อาจเสร็จสมบูรณ์ได้

นายวรเทพ เชื้อสุนทรโสมภณ